

- Д-р Македонова, г-н Пенчев, разкажете за „Адела Фертилити Клиник“ и каква е вашата роля в нея?

Д-р Петра Македонова: Инвитро клиника „Адела“ е мястото, където отдадеността и опитът на нашия екип се обединяват, за да помогнат на семействата да сбъднат своите мечти за детенце. Ние сме тук, за да предложим най-подходящото лечение за всяка двойка и да бъдем подкрепа през целия процес на пътя към родителството.

Валентин Пенчев: Като главен ембриолог на клиниката нашата роля е да осигурим не само медицински грижи, но и да предложим среда, в която нашите пациенти да се чувстват спокойни. Вярваме в индивидуалния подход и в създаването на персонализиран план за лечение на всяка двойка.

- Д-р Македонова, каква е тенденцията при жените, които се подлагат на инвитро процедури у нас - увеличава ли се, или намалява броят им?

П. М.: Процентът на двойките с репродуктивни проблеми в целия свят е доста висок. Забелязваме обаче, че се променят индикациите за инвитро. Виждаме тенденция към увеличаване на мъжкия фактор, като според последни проучвания COVID-19 се е отразил неблагоприятно на сперматогенезата.

Може би около 25% от двойките се нуждаят от някакъв вид асистирана репродукция, като това не означава инвитро. Често проблемът се крие в други медицински състояния при мъжа или жената, които с лека намеса от наша страна могат да помогнат на двойката да зачене естествено.

За съжаление, забелязваме, че се увеличава възрастта на двойките, които желаят да имат дете. При жените това може да се окаже препятствие, тъй като с напредване на възрастта намалява качеството на яйцеклетките, а с това процентът на жените, които забременяват, става по-нисък.

- Какви според вас са причините за увеличаването на възрастта?

П. М.: Увеличаването на възрастта при жените, които търсят помощ от нас, може да се обясни с няколко фактора. Първо, наблюдаваме еманципацията на жените и техния стремеж към образование и професионална реализация. Това е похвална тенденция, но често може да доведе до отлагане на майчинството. Има мит сред някои жени, че могат да отложат зачеването, докато решат, и да се подложат на инвитро, когато са готови за това.

Истината е, че инвитро не може да преодолее възрастовия фактор

Съветваме всички дами да мислят в перспектива и да отделят достатъчно внимание на репродуктивното си здраве и възможностите за зачевания.

- Има мит, че инвитро лечението в Турция е по-добро. Какво е мнението ви за това твърдение и какви са предимствата за двойките, които се лекуват в България?

П. М.: На първо място, в България жените имат предимството да бъдат консултирани на родния им език, което е от изключително значение за комфорта на пациента и преодоляване на страха, че нещо не е разбрано. Но най-голямото предимство несъмнено е Фондът по асистирана репродукция, който отпуска финансова подкрепа на двойките с репродуктивни проблеми. Финансирането е в размер на 6000 лв. за опит, като фондът поема до 4 опита. Това прави лечението в България по-достъпно, облекчавайки значително тежестта върху бюджета на семействата.

В. П.: Спрямо Турция и другите страни в Европа цените в България са значително по-конкурентни и дори без допълнителното финансиране от страна на фонда. Същевременно качеството на услугата и процентът успеваемост са на същото високо ниво.

Турция е огромен пазар, който разполага със значителни ресурси за реклама и популяризиране на лечението в техните болници. Смяя да твърдя, че качеството на репродуктивната медицина в България е на световно ниво, като много клиници инвестират в развитието на методите за лечение и прилагането на всички иновации в областта. Това е важно предимство, което гарантира, че нашите пациенти получават най-добрите

Д-р Петра Македонова и Валентин Пенчев:

Д-р Петра Македонова е специалист по акушерство, гинекология и асистирана репродукция.

Валентин Пенчев е ембриолог, който участва в изграждането на лабораторията по клинична ембриология за целите на човешката асистирана репродукция.

Качеството на репродуктивната медицина в България е на световно ниво

КОНСТАНТИНА КОСТОВА

kkostova@24chasa.bg

Facebook: 24 часа

Около 25% от двойките се нуждаят от някакъв вид асистирана репродукция. За нас най-важният показател за успех е бебе вкъщи

възможни резултати.

П. М.: Важно да се отбележи, че в Турция е забранено използването на донорски материали. В България няма такива ограничения, като пациентите могат да се обърнат към банки за донорски яйцеклетки и сперматозоиди.

- Клиника „Адела Фертилити“ е сравнително нова, но вече сте се наложили като един от най-добрите инвитро центрове в България. Споделете повече за вашия подход на работа.

П. М.: Индивидуалният подход към пациента е в основата на нашата работа. Стремим се да подходим персонално към проблема на всяка двойка, като екипът ни винаги се събира и обсъжда всеки случай индивидуално. Заедно с ембриолога и останалите колеги предлагаме план за лечение, който се координира от всички звена в екипа.

В. П.: Този индивидуален подход ни дава възможност да предложим най-доброто лечение за конкретната двойка. Той ни позволява при нужда навременно да променим протокола и да се адаптираме към моментното състояние на пациента. Комуникацията между гинеколозите и колегите в ембриологията е изключително важна, като сме оптимизирали всички процеси.

- Г-н Пенчев, вие сте ембриолог, какви иновации сте въвели в работата си?

В. П.: Целта ни е да се развиваме постоянно. Следим новостите в сферата и се стремим да въвеждаме повечето иновации и в нашата клиника. Също така си партнираме с много колеги от чужбина.

Ембриологията ни е оборудвана с най-съвременна апаратура, с която извършваме ежедневен качествен контрол по много параметри, като чистота на въздуха, температура на инкубаторите и процентни нива на различните газове, които ползваме. Въведохме два нови метода, които са свързани и дават много добри резултати при асистираната репродукция. С микрофлуидното сепариране на семенния материал успяваме да селектираме сперматозоиди с възможно най-добрата подвижност и морфология. С метода за измерване нивата на оксида-

тивен стрес в семенната течност може да видим натрупването на свободни радикали в спермата, които могат да доведат до тежки дефекти в ДНК, и други фактори, които са много важни за оплождането и последващото развитие на предимплатационния ембрион. Съвременните практики препоръчват при висок оксидативен стрес, който не може да се намали с медикаментозно лечение и хранителни добавки, да се ползва микрофлуидна обработка на сперматозоидите преди асистирана репродукция.

- Споменахте за високата успеваемост на инвитро процедурите в България. Каква е успеваемостта на „Адела Фертилити“?

П. М.: За нас

най-важният показател за успех е „бебе вкъщи“

Това е и крайната цел за целия ни екип. За съжаление, в България няма единна статистика за отчитане на успеваемостта. Тя може да се отчита по два показателя: брой положителни тестове и по-важното за нас - успешни бременности. Процентът на забременелите пациентки в „Адела Фертилити“ е 33%, а на тези с бебенце вкъщи е 25%. Много е важно да се уточни, че процентът на успеваемост много зависи и от възрастта. При младите пациенти той е над 50%.

- Крие ли инвитро рисковете за жената?

П. М.: Това е процедура, която се извършва вече повече от 50 години, като за това време рисковете са станали минимални. Медикаментите за стимулация са много изчистени и се прилагат в значително по-малки дози, което намалява страничните ефекти. Апаратурата е много прецизна, с което се избягват рисковете при пункция. Едно от най-честите усложнения остава развитието на хиперстимулационен синдром. Това състояние може да е при жени, които имат много добър яйчников резерв и въпреки ниските дози на стимулация реагират със свръхстимулация на яйчиците. Също така броят на трансферираните ембриони е по-малък, с което се избягват рисковете за многоплодна бременност.